

Danish American News

Nr. 93

Juni 2019

34. årgang



Dansk Amerikansk Klub

www.dansk-amerikansk-klub.dk

Program 4. Juli dagene

TIRSDAG 2. JULI

10.00-12.00: Dansk-Amerikansk Klubs Garden Party på Aalborg Forsvars og Garnisionsmuseum.

12.00 - 20.00 American Day på Aalborg Racing Arena, Skydebanevej 25

12.15 Transport fra Radisson BLU Limfjord Hotel til Picnic tur/retur (DKK 300).

12.30 Transport fra Hotel Hvide Hus til Picnic tur/retur (DKK 300).

13.00-16.00 Rebildselskabets Picnic i Westernhuset i Rebild Bakker (DKK 230).

21.00 Transport fra Rebild til Aalborg (DKK 300).

ONSDAG 3. JULI

11.00 Borgmester-reception arrangeret af Aalborg Kommune på Aalborg Rådhus (Kun pr. invitation).

12.30 Dansk Amerikansk Klubs frokost med udnævnelse af "Borgmester for en dag" på Hotel Comwell Hvide Hus (DKK 340).

18.15 Bus fra Comwell Sport Rebild Bakker til Festmiddag i Aalborg (DKK 350).

19.00 Rebildselskabets Festmiddag i Musikkens Hus, Aalborg (DKK 675).

00.15 Bus retur til Comwell Sport Rebild Bakker (DKK 350).

TORS DAG 4. JULI

08.30 Kransenedlæggelse i Mindelunden på Almen Kirkegård, Aalborg. (Gratis).

09.30-10.45 Optagelse i Chr. IV's Laug i Duus Vinkjælder (Kun for særligt indbudte).

10.30 Transport fra Radisson BLU Limfjord Hotel til Rebildfesten tur/retur (DKK 300).

10.45 Transport fra Hotel Comwell Hvide Hus til Rebildfesten tur/retur (DKK 300).

11.00 Rebildselskabets Teltfrokost med musik, underholdning og fællessang (DKK 375).

REBILDFEST 14.00-16.15

FESTPROGRAM: Talere, musik, underholdning og fællessang.

(DKK 100 ved indgangen. Børn under 12 år gratis. Er man til teltfrokost er indgangen gratis).

16.45 After-Party, det store telt er åbent. Mulighed for at købe mad, snacks og drikkevarer (Priser oplyses på dagen).

17.15 De første busser returnerer fra Rebild til Aalborg (DKK 300).

Ca. 20.00 De sidste busser returnerer fra Rebild til Aalborg (DKK 300).

FREDAG 5. JULI

09.15 Transport fra Radisson BLU Limfjord Hotel til medlemsmøde tur/retur (DKK 300).

09.30 Transport fra Hotel Comwell Hvide Hus til medlemsmøde tur/retur (DKK 300).

10.00 Rebildselskabets medlemsmøde på Comwell Sport Rebild Bakker (Gratis).

12.00 Afslutningsfrokost på Hotel Comwell Sport Rebild Bakker (DKK 200).

13.30 Transport fra Comwell Sport Rebild Bakker til Aalborg (DKK 300).



Sommerhilsen fra den nye præsident

I marts måned havde vi i Dansk Amerikansk Klub vores årlige generalforsamling og det blev en god afrunding på året 2018. Et år med gode klubarrangementer, fremgang i medlemstallet og en solid økonomi. Samtidig blev holdet for det nye klubår sat. Jens Søndergaard som har været klubbens præsident i de sidste 8 år gav stafetten videre og det gjorde vores dygtige kasser Bjarne Jacobsen og bestyrelsesmedlem Susanne Skov også. Et stort tak, til jer alle for den store indsats som I har ydet på klubbens vegne. Specielt har Jens Søndergaard og kone Tove gjort en fantastisk indsats for vores klub og har repræsenteret klubben på bedste vis både lokal, men også på deres mange besøg i USA gennem de sidste 8 år. Heldigvis har Jens lovet mig at han og Tove vil forblive aktive medlemmer i klubben.

Den nye bestyrelse består af følgende personer: Niels V. Guldbjerg (undertegnede) som ny præsident for klubben; Flemming Pedersen (vicepræsident); Ole Skovbo Thomsen (kasserer); Elsebeth Fuglsang Larsen (sekretær); Jane Schultz (bestyrelsesmedlem); John Læenner (bestyrelsesmedlem) og Jette Severinsen (bestyrelsesmedlem). Derudover har vi fået 2 nye suppleanter til bestyrelsen Henrik Genefke og Karina Stevenson. Kontaktinformationer på alle bestyrelsesmedlemmer findes på sidste side i bladet. Velkommen til den nye bestyrelse, jeg glæder mig til at arbejde sammen med jer og vi er allerede kommet godt i gang.

På vegne af bestyrelsen kan jeg love at vi vil gøre vores bedste for at fortsætte udviklingen af vores klub og samtidig bakke op om mange af de gode traditioner som Dansk Amerikansk Klub står for. Vi skal dog være åbne overfor fornyelse, således at vi følger med tiden og forbliver relevante. Samtidig skal fokus forblive på at klubben skal være et hyggeligt og sjovt sted at komme for vores medlemmer.

Nu er det tid for DAK's sommerudflugt, som i år rummer besøg på Voergård Slot. Her får vi en rundvisning af en af klubbens medlemmer Uffe Helsten som er rundviser på slottet. Traditionen tro rundes der af med frokost og samvær på "St. Faldt" hos Tove og Jens.



Vi er i fuld gang med planlægningen af DAK's arrangementer i forbindelse med fejringen af den amerikanske uafhængighedsdag.

Tirsdag den 2. juli er det DAK's Gardenparty, som jo finder sted på Garnisonsmuseet. Vi arbejder på et musikalsk indslag i form af et gospel kor som vil underholde koordineret med Flyvestation Aalborgs Brass Band. Vi glæder os til at se rigtig mange af DAK's medlemmer og håber meget, I vil tage familie og venner med (store og små). Alt er gratis denne dag imellem kl. 10.00 og 12.00 – også et besøg på Garnisonsmuseet.

Onsdag den 3. juli gennemfører vi DAK's frokost, også kaldet "Borgmesterfrokosten", på Hotel Comwell i Aalborg. Vi opfordrer alle DAK medlemmer til at være med. Dagen byder på nogle glade og hyggelige timer i flotte omgivelser, hvor vi har tradition for, at alle vore amerikanske gæster er med. Kom og få hilst på og nyd nogle timer sammen. Jeg kan røbe at der i år kommer en meget spændende taler som leverer talen for USA.

4. juli er jo dagen, hvor det er Rebild festen i Rebild Bakker, som absolut er i focus. Selvom der er mange ting på kort tid, opfordrer jeg meget til, at vi bakker op – og møder op.

Og så er det sommerferie tid, rejser, afslapning og godt vejr (forhåbentlig).

Bestyrelsen vil samtidig med sommerferien planlægge og tilrettelægge efterårets arrangementer, som jo er COUNTRY FESTEN, VINSMAGNINGEN/ELLER NOGET NYT og THANKSGIVING (datoer m.v. kan ses på sidste side i bladet).

Jeg vil slutte med at takke alle medlemmer i DAK for den fine opbakning til vores arrangementer i og

jeres positive og glade tilgang til vores klubliv – jeg ser frem til, mit første år som formand for vores klub hvor et af mine mål er at lære jer alle lidt bedre at kende.

Rigtig god sommer!

Niels V. Guldbjerg, præsident

En hilsen fra den afgangende præsident, Jens Søndergaard



Otte år som præsident for Dansk Amerikansk Klub – både Tove og jeg har været rigtig glade for at få lov at bidrage til klubbens beståen og dens udvikling.

Dansk Amerikansk Klub er mange ting. Først fremmest klubbens medlemmer i både Danmark og

USA. Jeg lærte hurtigt, at medlemmernes ønsker og behov var det bedste afsæt til at få overblik over det fundament, klubben hvilede på, og med det som udgangspunkt hele tiden at være klar til udvikling af klubben. Når jeg så samtidig har kunnet opleve og nyde medlemmernes fantastiske medleven og opbakning, ja, - så gør det ikke noget, at lønnen var mindre end beskeden.

Jeg har nydt det fantastiske samarbejde med Mayors Club – og særligt med præsidenten, Peter Ørum. Dansk Amerikansk Klubs indsats og gøremål i USA har været hjulpet i mange sammenhænge af Mayors Club. Jeg har været rigtig glad for opgaven, hvert år at finde en person i USA, som vi kunne indstille til at blive hædret som "Borgmester for en dag". Jeg har været hjulpet meget ved at have disse "ambassadører" fordelt i hele USA.

Dansk Amerikansk Klubs Jubilæumsfond af 1982 har betydet rigtig meget for klubben og for mig.

Tænk sig at vi hvert år fik ansøgning fra ca. 300 unge, som gerne ville på studieophold i USA eller Canada. Det var en tung og krævende proces at udfinde de 6 – 8 ansøgere, som støttemidlerne

rakte til, men glæden kom, når jeg fik hilsenerne fra de unge, medens de var på studieopholdet. Dansk Amerikansk Klub har mange samarbejdspartnere og jeg har haft glæde og fornøjelse af samarbejdet med dem alle. Aalborg kommune – og især Borgmesteren og hans Forvaltning - har undervejs været fantastiske i opbakning og støtte til klubbens opgaver og gøremål. Samarbejdet med alle, som kunne bidrage til 4.juli festlighederne i Aalborg og Rebild har været tæt knyttet. Det har været både nødvendigt, men også gensidigt og givende – jeg har oplevet stor respekt om betydningen af Dansk Amerikansk Klub i dette samarbejde.

Dansk Amerikansk Klubs bestyrelser i de otte år har heldigvis altid bestået af klubmedlemmer, der var klar til at give lidt mere end almindeligt medlemskab. Jeg har været så heldig at bestyrelsernes medlemmer altid har givet godt fra sig og så har det samtidig altid været præget af glæde og godt humør.

Tove og jeg har i de otte år oplevet og lært rigtig meget om det at få klub livet til at forenes om det dansk – amerikanske. Vi er kommet rigtig tæt på rigtig mange af klubbens medlemmer og vi har haft den glæde, at klubbens medlemmer har udvist tillid og forventninger til os. Jeg tror på en god og glad fremtid for Dansk Amerikansk Klub. Jeg er sikker på, at klubbens medlemmer og klubbens bestyrelse er helt klar til at bære klubben ind i fremtiden.

Tak fra Tove og jeg for otte gode år med udfordringer, glæde og godt humør – hvor har det været rart og sjovt.

Vi ønsker alt godt for Dansk Amerikansk Klub.

Jens Søndergaard

Mød den nye bestyrelse

**Niels V. Guldbjerg, præsident og redaktør**

61 år gammel og gift med Grete. Bor i Vodskov og arbejder som erhvervsmægler for Nordicals i Aalborg. Har tilbragt 32 år i USA fra 1977 til 2009 og været bosat primært i New Jersey og New York. Har været medlem af bestyrelsen siden 2012.

**Flemming Pedersen, vicepræsident og webmaster**

68 år ung og lykkelig ugift gennem 50 år. Har tidligere været programmør og systemplanlægger hos KMD og derefter været daglig leder af Vikingspillet på Lindholm Høje. Er nu fuldtids pensionist med et hav af interesser. Bl.a. slægtsforskning, friluftsliv, rejser, aktiehandel, fotografering, foreningsarbejde m.m. Efter emigranter 3-5 slægtsled tilbage i familien har jeg 1000vis af familiemedlemmer i USA, som jeg gerne besøger.

**Ole Skovbo Thomsen, kasserer**

61 år ung, gift med Aase Margrethe. Bor i Nørresundby og arbejder som bogholder og bydreng i Helsam Aalborg. Tidligere ansat ved Forsvaret i 38 år.

**Elsebeth Fuglsang Larsen, sekretær**

Gift med Einar, to sønner. Et barnebarn og et mere på vej. Har været lærer på V. Hasing Skole i 37 år. De sidste 4 år har jeg været pensioneret. Jeg nyder pensionisttilværelsen og har mange interesser. Dyrker yoga og pilates, og spiller golf. Haven er en af mine store interesser, og sidder i bestyrelsen for Hals kredsen i Haveselskabet. Har besøgt USA utallige gange, da min bror er bosat i Saint Charles, Illinois. Under vores besøg har vi rejst rundt i det meste af USA

**Jane Schultz**

Født 1948 i Aalborg Gift med Karsten Schultz i 1970, Aalborg. Bor i Nørhalne og er tidligere ejendomsmægler. Har boet i Mississippi, USA 1970-1971. Har familierelationer i Californien. Vores datter Trine, har været udvekslingsstudent i Walnut Creek, Californien. Har haft udvekslingsstudenter boende fra Staten New York, og Californien. Har boet i Portugal, Lissabonkysten i 2005-2009. Været medlem af bestyrelsen siden 2018

**John Lønner**

64 år, gift med Birgitte. Bor i Svenstrup. Har to sønner, Stefan & Thomas begge ingeniører. De er gift med hhv. Anita & Linda. Tre børnebørn. Stefan har været bosat i USA i 2018, hvor turen så ofte er gået dertil. Har en søster der har boet i USA i 40 år, og har en stor familie i Texas. Turen er tit gået til Texas på besøg. I 1989 var vi bosat i Texas i 6-7 mdr. Medlem i Lions Club, og har en bestyrelsespost på distriktsplan Ligeledes en bestyrelsespost i den lokale løbeklub . Blev valgt til bestyrelsen i DAK 2019.

**Jette Severinsen**

Statsaut. ejendomsmægler emerita, 71 år Gift med Finn og bosat i Gug Har en datter, svigersøn og 2 dejlige børnebørn i København. Mine relationer til USA, er at vi har ferieret i landet mange gange og besøgt mindst 20 stater gennem årene. Blandt nogle af vore mange rejser rundt i verden har vi også besøgt Canada et par gange.



En af verdens største aviser, New York Times, har givet Aalborg en flot 8. plads på deres årlige liste over steder, man skal besøge i 2019.

De fleste Aalborgensere er vilde med Aalborg, og nu har den amerikanske avis, New York Times, også fået øje på Nordjyllands hovedstad.

De har udgivet deres liste over de 52 steder, man skal besøge i 2019, og her har de placeret Aalborg på en flot 8. plads.

Aalborg er i top ti med Puerto Rico, den indiske by Hampi, Santa Barbara, Panama, München, den israelske by Eilat, den japanske ø Setouchi Island, Azorerne i Portugal og Ontario Ice caves i Canada.

Det betyder også, at Aalborg slår kendte og velbesøgte destinationer som Las Vegas, Los Angeles og New York.

- Det fortæller os jo, at den meget positive udvikling, som Aalborg er inde i - den byudvikling, der pågår, og den måde, vi markedsfører byen på - bliver bemærket internationalt, siger han. - At det, Aalborg vil med sin udvikling, også er det, som verden efterspørger. Og det er en bekræftelse af, at vi gør det rigtige i Aalborg, siger Rasmus Jerver, direktør i VisitAalborg.

Vild med Aalborgs forvandling

New York Times begrundet ikke, hvorfor Aalborg og de 51 andre destinationer er med på deres liste '52 Places to Go in 2019', men roser

blandt andet Aalborgs forvandling til en kulturel storby og er især vilde med havnepromenaden.

Engang sejlede store vikingskibe ind i Limfjorden. I dag har byen et kunstnerisk udtryk med store bygninger på Aalborgs havnepromenade, skriver New York Times.

Herunder anbefaler den amerikanske avis, at turister besøger Musikkens Hus, Utzon Center, Vestre Fjordpark, Aalborg Streetfood og kulturhuset Nordkraft

De skriver også om alle de nye ting, der kommer til at ske i Aalborg i den kommende tid. Heriblandt at Nordkraft kan fejre 10 års jubilæum til september og om Spritten som omdannes til Cloud City af den kendte arkitekt Bjarke Ingels.

Borgmesteren: - Det er så fedt

Aalborgs borgmester Thomas Kastrup Larsen er stolt over den anerkendelse New York Times har givet byen, og på hans Facebook-side skriver han, hvor meget han glæder sig til at tage i mod nye turister.

Skrevet af: Journalist Sophie Schou Jensen

Det flotte Aalborg bybillede er taget af Jan Behrendorff som også sammensætter vores D.A. News.

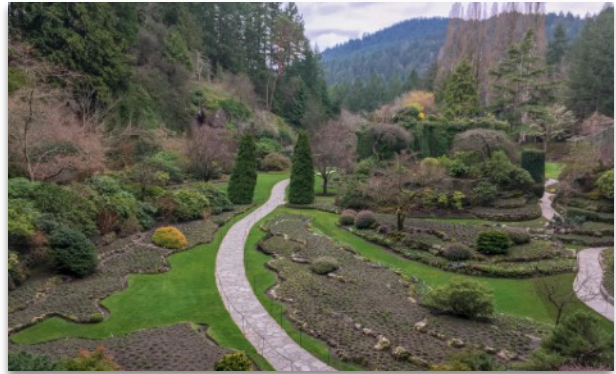
Hilsen fra en af vores legatmodtagere

Kære Jens Søndergaard og Dansk Amerikansk Klub

Nu har jeg været i Canada i halvanden måned og med start på University of Victoria d. 7 januar er jeg ved at få skabt mig en hverdag i byen Victoria på Vancouver Island. Studiet har været overraskende travlt, da universiteter i Canada strukturerer deres uddannelser på en meget anderledes vis end hvad jeg er vant til i Danmark. Det betyder mange små opgaver og ugentlige deadlines der alle tæller med i ens endelige karakter, og ikke mindst en masse midterms (midtvejsprøver), der bliver afholdt i hvert fag 1-3 gange i løbet af semesteret. Da jeg har 5 fag herovre for at leve op til kravet om 30 ECTS point fra Aarhus Universitet, kan i jo nemt regne ud af jeg har rimelig travlt med at studere. Jeg har allerede overstået de første midterms, hvor jeg heldigvis har fået resultater som jeg kan stille mig selv tilfreds med.

Og nu til det lidt sjovere. Min kæreste er flyttet med til Canada, og vi har købt en bil så vi kan komme på en masse eventyr ude i den Canadiske natur. Vi har indtil videre været lidt rundt på øen, eksempelvis i Nanaimo, øens andenstørste by. Derudover har vi været i Butchard Gardens, hvilket jeg i høj grad vil anbefale jer at gøre hvis i på et tidspunkt kommer på disse egne. Jeg er sikker på at haven bliver endnu flottere i foråret og over sommeren, så derfor har vi erhvervet os et sæsonkort så vi har muligheden for at se denne flotte have på flere forskellige årstider. Her er det første og andet vedhæftede billede fra.

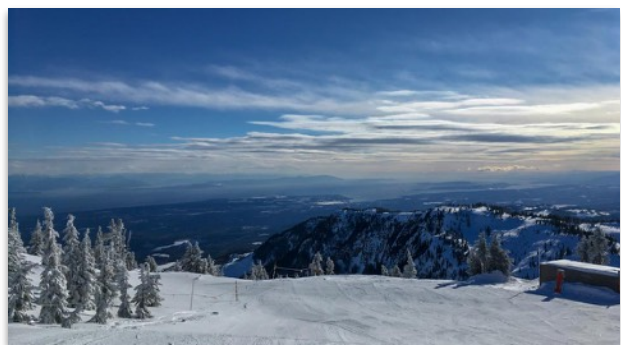
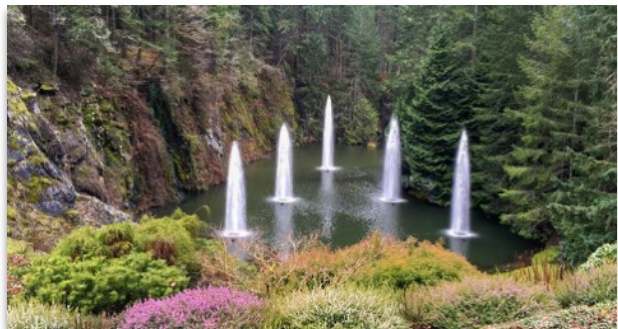
Derudover er vi ski-entusiaster så første skitur gik i sidste weekend til Mt. Washington Ski Resort, hvilket trods det lettere misvisende navn befinder sig på Vancouver Island. Her er det tredje billede fra, hvor det fremgår at vi fra det højeste punkt faktisk havde udsigt til havet. Det er uden tvivl en af de flotteste ste-



der jeg har stået på ski. Ellers nyder jeg byen og dens muligheder og bruger tid sammen med mine nye venner, hvilket faktisk primært er udvekslingsstuderende fra Europa, dog er der også et par canadiere imellem. Her i Victoria kan mig blandt andet se sæler ved en af marinaerne,

Det var en lille kort opdatering fra mit ophold, som jeg synes går hurtigt, ja måske endda lidt for hurtigt. Igen, mange tusind tak for bevillingen, det betyder meget i mit forholdsvis lille budget som studerende.

Med venlig hilsen
Sofie Bjerrum Nielsen



Den Amerikanske Borgerkrig

Min kære afdøde onkel Jørgen Tvergaard var meget interesseret i historie. Specielt den Amerikanske borgerkrig. Efter hans aktive karriere som direktør for den Tekniske Ingeniørs Pensionskasse, begyndte min onkel på Folkeuniversitetet i København hvor han læste historie. Han skrev i forbindelse med dette studie en detaljeret historie baseret på mange hundrede timers research omkring den Amerikanske borgerkrig. Beretningen er opdelt i 3 hovedkapitler: Optakten til borgerkrigen, Opgøret borgerkrigen, Ophøret af borgerkrigen.

Her kommer første kapitel som en del af OPTAKTEN:

OPTAKTEN

En evigt varende Union ?

Hen mod midten af 1800-tallet skærpedes en række modsætningsforhold mellem staterne i USA, specielt mellem de stater, hvor det var tilladt at holde slaver, og de andre hvori slaveri var forbudt. Den første gruppe omfattede bomuldstaterne i "The Deep South" (Virginia, North- og South Carolina, Georgia, Florida, Alabama, Tennessee, Louisiana, Arkansas, Mississippi og Texas) plus de såkaldte "border states", der så at sige lå på "slavegrænsen", men altså havde slaver: (Missouri, Kentucky, Maryland og Delaware). Til den anden gruppe hørte New England-staterne (Maine, Vermont, New Hampshire, Massachusetts, Rhode Island, Connecticut, New Jersey, New York og Pennsylvania) samt endvidere staterne mod nordvest Ohio, Michigan, Indiana, Wisconsin, Illinois og Iowa.

Sådanne uoverensstemmelser havde eksisteret i lang tid; men de var unægtelig blevet betydeligt voldsommere op gennem 1800-tallet. Grundlæggende handlede det i virkeligheden om den enkelte stats *suverænitæt*, d.v.s. hvad der var en stats indre anliggender, som kun den selv bestemte over, "states rights". Af disse rettigheder var retten til at holde slaver på ingen måde den eneste, om end den på grund af sit følelsesmæssige og moralske aspekt var den mest iøjnefaldende og i at fald den mest kontroversielle.

Blandt andre elementer, der skilte, var staternes forskellige holdning til *toldspørgsmålet*.

Nordstaterne havde fra århundredets begyndelse indledt en industriel opbygning, der omkring 1850 havde taget rigtig fart. De ønskede derfor, at industrien skulle beskyttes mod konkurrence fra udlandet gennem passende toldsatser, og heri fandt de støtte fra de såkaldte "territorier" i det hurtigt ekspanderende midtvestlige USA, d.v.s. de områder der endnu ikke havde opnået status som egentlige stater i Unionen. Derimod havde sydstaterne ingen nævneværdig industri, men var tværtimod afhængige af import og ønskede derfor ingen toldbarrierer.

Syden var tilsvarende negativ overfor nordstaternes ønsker om *finansiel støtte* fra Unionen såvel til øget industrialisering som til fremme af søfarten, ligesom de også var imod Nordens planer om oprettelse af *nationale banker*. På tilsvarende måde bestod der dybtgående divergenser vedrørende oprettelsen af *jernbaner* i det store rige, navnlig hvad angik linieføringerne men også vedrørende finansieringen.

På samme vis var der betydelige forskelle mellem nord og syd i *samfundsstrukturen* og *livs-synet*. Nordstaterne var som nævnt ved at ændre sig til industrisamfund med store byer, mens tyngdepunktet i Syden fortsat lå i landdistrikterne. Landbefolkningen i Norden udgjorde i 1800 70 pct. af alle indbyggerne, men denne andel var i 1840 sunket til 40 pct. I Syden holdt andelen sig i samme tidsrum konstant på 80 pct. Af den store tilstrømning af immigranter bosatte kun hver ottende sig i

Syden. Kun halvt så stor en procentdel af Sydens indbyggere gik i skole som hos deres nordligere boende landsmænd. Halvdelen af alle i Syden var analfabeter, men kun 6 pct. i Norden ikke kunne læse og skrive.

Yankee'erne var som helhed karakteriserede ved en større folkelighed, mens i alt fald de toneangivende i Dixie var udpræget aristokratiske. I Nord var man rystede over sydstatsboernes hovmod, letsind og arrogance, mens befolkningen i Syden så ned på yankee'erne på grund af deres åbenlyse dollardyrkelse. På mange måder var der tale om helt forskellige kulturer, baggrund og nationale egenarter.

Hertil kom, at Syden i 1850'erne fornemmede en økonomisk undertrykkelse og tilbagegang i forhold til Norden. Som ægte amerikanere følte man også i Syden, at vækst var lig fremgang, og derfor forekom udviklingen betænkelig. I Nord havde man 20 pct. højere befolkningstilvækst pr. år end i Syd, hvortil endda kom en vis fraflytning fra Syd til Nord. Sydens indbyggere udgjorde i alt ca. 42 pct. af USA's befolkning, men deres samlede produktion udgjorde i 1850 kun 18 pct. af den totale i USA, og heraf stammede endda halvdelen fra de 4 border states. De gode priser på Sydens bomuld var det eneste lyspunkt.

Den altafgørende forskel mellem Nord og Syd bestod dog i *holdningen til slaveriet*. Her drejede det sig dels om et moralsk spørgsmål, der angik retten til at eje og udnytte andre mennesker, altså hvorvidt slaveri skulle være tilladt eller helt burde forbydes, dels om hvorvidt slaveriet måtte udbredes til andre stater end de hidtidige i Syden. *Abolitionisterne* i nord forlangte, at alt slaveri straks skulle forbydes og ophæves ved lov, således at alle slaver med det samme blev frie. Omkring 1850 udgjorde disse ydertligtgående imidlertid kun et absolut mindretal. Derimod var der langt flere, som var *slaverimodstandere*, d.v.s. at de principielt var modstandere af slavesystemet men dog ikke gik ind for at afskaffe slaveriet, hvor det hidtil

havde eksisteret. De ville blot forhindre dets udbredelse til nye stater og territorier.

Allerede i 1820 havde Kongressen vedtaget det såkaldte *Missouri-kompromis*. Det omfattede et forbud mod indførelse af slaveri i staten Missouri, og fastslog desuden at oprettelse af fremtidige stater i de territorier mod vest, som lå nord for Missouris sydgrænse, skulle ske med status af *fristater*, d.v.s. at der ikke her måtte findes neger-slaver. Disse principper bestred således ikke sydstaternes hidtidige rettigheder, hvad angik det allerede eksisterede slaveri, og den geografiske afgrænsning af fremtidige mulige slavestater tog sådanne klimatiske og topografiske hensyn, som også burde kunne godtages som rimelige i Syden.

Siden blev der imidlertid i 1846 i Kongressen fremsat et forslag, *the Wilmot Proviso* (efter forslagsstilleren *David Wilmot* fra Pennsylvania), som tilsigtede at slaveri ikke skulle tillades i sådanne nye territorier, som USA fremtidigt måtte erhverve fra Mexico. Tilhængerne af dette forslag forestillede sig – modsat de yderligtgående abolitionister – at slaveriet fortsat kunne opretholdes i de stater, hvor det allerede fandtes, men skulle være forbudt i nye stater, som den fremtidige ekspansion måtte føre ind i Unionen. Sådanne synspunkter opfattedes imidlertid i sydstatene som livstruende såvel for Sydens samfundsopbygning som for sydstaternes økonomi og mod deres befolkningers hele livssyn, og det lykkedes dem til slut at forhindre forslaget vedtagelse. *Wilmots proviso* havde dog forinden nået at skabe betydelig uro i præsident *James K. Polk's* Demokratiske parti, som iblandt sine kongresmedlemmer fra de nordlige stater talte en minoritet af slaverimodstandere eller personer som i alt fald var skeptisk indstillede over slaveriet. Men i Senatet havde sydstatene flertallet, og i Repræsentanternes Hus lykkedes det til sidst regeringen efter en del armvridninger at få omvendt tilstrækkeligt mange Nordstatsdemokrater til, at *Wilmot-forslaget* blev nedstemt i begge kamre i 1847.



Texas var blevet uafhængigt af Mexico allerede i 1836 og blev i 1845 annekteret af USA. Det lå imidlertid syd for grænsen i Missouri-kompromisset, så dér var slaveri altså på forhånd godkendt. Det var da heller ikke så meget dette område, *David Wilmot* havde sigtet på med sit proviso, men derimod de landområder, som lå endnu længere mod vest mellem Texas og Stillehavet, først og fremmest vore dages Californien. I årene 1846-48 førte USA krig med Mexico om disse områder, som mexicanerne endeligt måtte afstå i 1848. I 1849 søgte Californien derefter optagelse i USA som selvstændig stat, hvorved problemet om slaveri eller ej i denne store stat blev akut.

Trods rasende protester fra sydstaterne bestemte Kongressen ved et nyt kompromis i 1850, at Californien skulle optages i USA som en ikke-slavestat. Men til gengæld fik sydstaterne samtidig gennemført, at to andre nyskabte territorier, New Mexico og Utah, selv måtte afgøre, om man dér ønskede slaveri tilladt, selv om de lå nord for grænsen i Missouri-aftalen fra 1820. Desuden blev reglerne i loven om pligtig tilbagelevering af flygtede slaver til deres oprindelige ejere væsentlig skærpede. Alt i alt var det nye kompromis derfor tilfredsstillende for Syden. Fra Mexico købte USA senere ved *the Gadsden Purchase* i 1853 den sydligste del af de nuværende stater Arizona og New Mexico (nogenlunde følgen-

de den endnu eksisterende grænse mellem USA og Mexico). Dette område var værdifuldt, fordi det gav mulighed for at skabe en hensigtsmæssig ruteføring for den påtænkte *Southern Railroad* til Californien via Texas, der skabte forbindelse fra New Orleans til San Diego. Her skulle der ifølge planerne ikke være slaver. Ved sådanne indbyrdes modstridende studeshandler fik man i Kongressen sikret USA endnu en kort periode uden voldelige konfrontationer. Men roen var unægtelig blevet tyndslidt og temmelig skrøbelig. South Carolina avisen "*Charleston Mercury*" skrev således i 1858: "Hvad angår slaveri, er Norden og Syden ikke blot to forskellige folk, men de er rivaliserende, fjendtlighedsindede folk".

Til divergenserne mellem parterne hørte yderligere et kontroversielt spørgsmål, nemlig det overordnede juridiske problem om selve *strukturen* af den eksisterende Union. Hvilken grad af suverænitet for den enkelte stat var garanteret i den gældende forfatning, *The Constitution of the United States* fra 1787? Var der ved denne skabt en Union af suveræne stater, som hver for sig havde beholdt retten til at udtræde efter eget skøn? Eller havde forfatningen skabt en Union, hvorfra ingen stat, der engang havde tilsluttet sig, kunne udtræde igen (en *secession*)? Og ville forsøg på sådan udtræden følgelig være at ligestille med oprør?

Disse væsentlige spørgsmål kunne ikke besvares på grundlag af det på disse punkter temmelig uklare forfatningsdokument fra 1787. Derimod hed det til gengæld utvetydigt i de forudgående *Articles of Confederation* fra 1777, at disses bestemmelser skulle "*be inviolably observed by every state, and the Union shall be perpetual...*", altså at der ikke fandtes nogen udtrædelsesmulighed. Hvorvidt en indføjelise af tilsvarende ord i 1787-konstitutionen ville have været tilstrækkeligt til at forhindre den krise, der opstod i 1860-61, er nok ret problematisk. Men i alt fald ville de have sparet amerikanerne for den ophidsede debat, der op mod 1860 udviklede sig om selve lovligheden af en udtræden. På den ene side har historien mange gange bevist, at intet er "evigt" eller "bestandigt". På den anden side var det for 1800-tallets amerikanere meget væsentligt, hvad *the Founding Fathers* egentlig havde tænkt sig. Store kredse postulerede, at de aldrig havde forestillet sig andet, end at deres nye forbundsstat skulle være evigt bestående. Den siden så berømte præsident *Abraham Lincoln* hævdede f.eks., at selve Unionen var meget ældre end forfatningen, og heri fandt han tilstrækkelig historisk og juridisk begrundelse for, at en løsrivelse måtte være at ligestille med forrædderi og oprør.

Men en sådan fortolkning kunne ikke accepteres fra sydstaternes side. Hverken Lincoln eller nogen anden i nordstaterne påstod dog, at forfatningen forbød revolution. Trods alt var USA jo i 1776 opstået netop som resultat af, hvad man dérovre omtaler som "The Ameri-

can Revolution". Men som avisen "*Philadelphia Ledger*" skrev i december 1860 eksisterede der ingen "right of revolution at pleasure". Lincoln anerkendte revolution som "a moral right when exercised for a morally justified cause", men han bestred på det bestemteste, at der skulle foreligge nogen moralsk ret endsige en en moralsk berettiget sag i den foreliggende situation. Der var i stedet tale om "a wicked exercise of physical power". Den slags kaldte han forrædderi og oprør. "We must settle this question now, whether in a free government the minority have the right to break up the government whenever they choose".

Der var således forskelligheder nok, og meget man var uenige om. Men var det virkelig tilstrækkeligt at starte en krig for ?. Trods alt var lighederne mellem Nord og Syd jo iøjnefaldende. Man havde fælles sprog, fælles forfatning, det samme retssystem, samme demokratiske tradition, samme overvejende protestantiske religion og samme europæisk-etniske oprindelse, den samme historie og de samme minder om den fælles kamp for at opnå national selvstændighed.

Lighederne gik endda så vidt, at da man greb til våben mod hinanden, hævdede begge parter i striden, at de kæmpede en helt nødvendig kamp for deres *frihed*. Denne frihedskamp skulle i løbet af de fire år fra 1861 til 1865 føre til, at flere amerikanere kom til at miste livet i en borgerkrig, end der samlet er døde i alle de krige USA siden har ført, incl. begge de to verdenskrige.

Niels V. Guldbjerg



An American Hero

Positive thinking has shown to extend life expectancy and the quality of life in general. The concept of positive thinking has been developed in the US. Here is one of the people who had an impact in the beginning stages of the concept of positive thinking.

Christian Daa Larson (1866– 1955) was an American New Thought leader and teacher, as well as a prolific author of metaphysical and New Thought books.

Larson was born near Forrest City, Iowa, of Norwegian descent. He attended Iowa State College and Meadville Theological School, a Unitarian theological school in Meadville, Pennsylvania.

In 1912 Larson published a poem that eventually became the Optimist Creed, which in 1922 was adopted by Optimist International, better known as the Optimist Clubs.

This poem has inspired me throughout the years and has stood the test of time. As valid today as it was more than a 100 years ago:

The Optimist's Creed by Christian D. Larson Promise Yourself...

- To be so strong that nothing can disturb your peace of mind.
- To talk health, happiness, and prosperity to every person you meet.
- To make all your friends feel that there is something worthwhile in them.
- To look at the sunny side of everything and make your optimism come true.
- To think only of the best, to work only for the best and to expect only the best.

- To be just as enthusiastic about the success of others as you are about your own.
- To forget the mistakes of the past and press on to the greater achievements of the future.
- To wear a cheerful expression at all times and give a smile to every living creature you meet.
- To give so much time to improving yourself that you have no time to criticize others.
- To be too large for worry, too noble for anger, too strong for fear, and too happy to permit the presence of trouble.
- To think well of yourself and to proclaim this fact to the world, not in loud word, but in great deeds.
- To live in the faith that the whole world is on your side, so long as you are true to the best that is in you.

C.D. Larson



Lad os aldrig glemme



Den 5. maj, 1945 blev Danmark befriet fra den tyske besættelse. Havde det ikke været for de allierede styrker som befriede Danmark, er det ikke utænkeligt at vi var endt bag det Russiske jerntæppe.

Men fordi de engelske og amerikanske styrker kom os til undsætning, blev vi en del af det vestlige Europa, med demokrati og selvstyre.

Mange unge amerikanske soldater mistede livet i forbindelse med befrielsen af Europa – Tak Amerika vi er dig for evigt taknemmelige.

Befrielsen den 5. maj markeres hvert år med at mange danskere sætter lys i vinduerne den 4. maj, som et symbol på afslutningen af en mørk tid.



The Tall Ships Races er tilbage i Aalborg



The Tall Ships Races var senest på besøg i Aalborg i august 2015. Og kommer nu tilbage. Aalborg bliver vært for TSR 2019 (3. juli til 6. juli 2019) og byen vil igen summe af liv og glade dage.

Det forventes at mere end 90 er verdens smukkeste sejlskibe, 3.000 besætningsmedlemmer og 750.000 gæster besøger Aalborg, når byen er starthavn for The Tall Ships Races 2019.

I forbindelse med The Tall Ships Races 2019 indrettes havneområderne på begge sider af fjorden som "festplads" med servicefaciliteter for skibenes besætninger og publikum.

Sejlskibene vil være hovedattraktionen, og oplevelsesmulighederne suppleres med musikalske og kulturelle oplevelser for hele familien.

Programmet vil løbende blive opdateret på www.tsraalborg.dk

Kæmpe festfyrværkeri

En privat sponsor (EBC Holding) har indgået et fyrværkerisponsorat med The Tall Ships Races Aalborg og sikrer dermed, at publikum fredag den 5. juli 2019 kan opleve det største fyrværkeri på dansk grund i mands minde.

Hvad er The Tall Ships Races?

Som navnet antyder, er The Tall Ships Races en kapsejls, som finder sted mellem forskellige havne verden rundt hvert år. Sejladsen organiseres af Sail Training International.

Traditionen startede i 1956, og formålet var at samle fuldriggere til en sejlbegivenhed. Siden er The Tall Ships Races vokset i omfang og popularitet. I dag deltager skibe fra over 30 forskellige nationer, og mødet mellem nationer er blevet et vigtigt element i The Tall Ships Races.

Skibene er inddelt i fire klasser (A, B, C og D). Vinderen af kapsejls fra hver klasse kåres ikke blot på baggrund af hurtighed. Det mest prestigefyldte trofæ går til skibet, som har været bedst til at fremme forståelse og relationer blandt de deltagende nationer.

Sail Training International

Sail Training International er en velgørende organisation, hvis formål er uddannelse og udvikling af unge mennesker af alle nationaliteter, religiøse og sociale baggrund gennem sejltræning.

Fotos er fra seneste The Tall Ships Races i Aalborg i 2015.

Fotos og artikel, Jan Behrensdorff

Velkommen til nye medlemmer i 2019

Siden 1. januar 2019 har vi fået følgende nye medlemmer i Dansk Amerikansk Klub:

- Dorte og Erik Larsson, Snekkersten
- Hans Henrik Grand, Aarhus C.
- Lene Kjeldsen, Nørresundby
- Birte Darley, Nørresundby
- Pernille Christensen, Aalborg
- Stig Hansen, København SV
- Lone og Anders Fuglsang, Løgstør
- Linnea Ryhl, Aalborg (har tidligere været medlem)
- Michael Quist Leuenhagen og Ingrid Bielefeldt Aggeboe, Tjæreborg
- Tine og Aldo Petersen, Gentofte

Vi byder jer alle hjertelig velkommen i klubben og håber I får mulighed for at deltage i nogle af vores arrangementer i løbet af året.

Blandt andet håber vi at I får mulighed for at deltage i vores Garden Party den 2. juli fra klokken 10:00 til 12:00 og vores Borgmesterfrokost den 3. juli på Hotel Comwell Hvide Hus i Aalborg fra kl. 12:00 til kl. 15:15.

Vi glæder os til at lære jer alle at kende.



En stor tak for vinsponsorat til vores Garden Party til vores 2 samarbejdspartnere:



LUND & STAUN^{AS}

Tømrer - Snedker - Murer

-TIL NYTTE OG GAVN!

www.lundogstaun.dk 98 34 13 13

Jellingvej 10 - 9230 Svenstrup

Aktivitetsskalendar

Gardenparty

Tirsdag, 2. juli, kl. 10.00-12.00
Aalborg Forsvars & Garnisonsmuseum
Skydebanevej 22 9000 Aalborg

DAK's Borgmesterfrokost

Onsdag, 3. juli, kl. 12.30
Comwell Hotel Hvide Hus, Aalborg
Billet: Visit Aalborg, kr. 340,-

Countryfest

Fredag, 6. september, kl. 18.30
Nørhalne Forsamlingshus
Pris offentliggøres senere på hjemmesiden

Vinsmagning

Oktober
Det Gamle Rådhus, Nørresundby
Dato, pris m.v. offentliggøres
senere på hjemmesiden

Thanksgiving Dinner

Torsdag, 28 november, kl. 18.30
Orkideen, Ølgodvej 1, 9220 Aalborg Øst
Pris offentliggøres senere på hjemmesiden

OBS!!

Husk tilmelding til alle arrangementer

Jette Severinsen 2673 4101
jette.severinsen@gvdnet.dk

Jane Schultz 4094 2626
jaka@mail.dk

Senest 8 dage før arrangementer
og meget gerne pr. mail

D.A.K. Dansk Amerikansk Klub

Præsident og redaktør

Niels V. Guldbjerg 5128 9104
nvg@nordicals.dk

Vicepræsident og webmaster

Flemming Pedersen 2140 1120
flemmingviking@yahoo.dk

Kasserer

Ole Skovbo Thomsen 4025 8086
oleskovbothomsen@mail.tele.dk

Sekretær

Elsebeth Fuglsang Larsen 2042 9599
elsebeth.f.larsen@gmail.com

Jane Schultz

jaka@mail.dk 4094 2626

John Lænner

johnlaenner@gmail.com 2326 1848

Jette Severinsen

jette.severinsen@gvdnet.dk 2673 4101

Husk at melde adresseændring (også email) til elsebeth.f.larsen@gmail.com så du fortsat kan få vores blad!

Danish American News redaktion:

Niels V. Guldbjerg
Tidselbakken 16
9310 Vodskov
nvg@nordicals.dk - tlf. 5128 9104

Udgiver:
Dansk Amerikansk Klub
CVR nr. 34564574

Oplag:
325 eksemplarer

Næste udgivelse:
December 2019

Deadline:
1. november 2019